

17

Αποκάλυψη 17:1 Και ήρθε ένας από τους επτά αγγέλους που είχαν τις επτά φιάλες, και μίλησε μαζί μου, λέγοντας σε μένα: Έλα, θα σου δείξω την κρίση της μεγάλης πόρνης, που κάθεται επάνω στα πολλά νερά·

2 μαζί με την οποία πόρνευαν οι βασιλιάδες της γης, και μέθυσαν αυτοί που κατοικούν στη γη από το κρασί της πορνείας της.

3 Και σε πνευματική έκσταση, με έφερε στην έρημο· και είδα μια γυναίκα να κάθεται επάνω σε ένα κόκκινο θηρίο, που ήταν γεμάτο από ονόματα βλασφημίας, και το οποίο είχε επτά κεφάλια και δέκα κέρατα.

4 Και η γυναίκα ήταν ντυμένη με πορφύρα και κόκκινο, και στολισμένη με χρυσάφι και πολύτιμες πέτρες και μαργαριτάρια, η οποία είχε στο χέρι της ένα χρυσό ποτήρι, που ήταν γεμάτο από βδελύγματα και ακαθαρσίες της πορνείας της·

5 κι επάνω στο μέτωπό της ήταν γραμμένο ένα όνομα: Μυστήριο, η μεγάλη Βαβυλώνα, η μητέρα των πορνών και των βδελυγμάτων της γης.

6 Και είδα τη γυναίκα που μεθούσε από το αίμα των αγίων, και από το αίμα των μαρτύρων του Ιησού. Και βλέποντάς την, θαύμασα με μεγάλο θαυμασμό.

7 Και ο άγγελος μου είπε: Γιατί θαύμασες; Εγώ θα σου πω το μυστήριο της γυναίκας, και του θηρίου που τη βαστάζει, το οποίο έχει τα επτά κεφάλια και τα δέκα κέρατα.

8 Το θηρίο που είδες, ήταν, και δεν είναι, και πρόκειται να ανέβει από την άβυσσο και να πάει σε απώλεια· και θα θαυμάσουν αυτοί που κατοικούν επάνω στη γη, των οποίων τα ονόματα δεν είναι γραμμένα στο βιβλίο της ζωής από τη δημιουργία του κόσμου, βλέποντας το θηρίο που ήταν, και δεν είναι, αν και είναι.

9 Εδώ είναι ο νους που έχει σοφία. Τα επτά κεφάλια είναι επτά βουνά, όπου επάνω τους κάθεται η γυναίκα.

10 Και είναι επτά βασιλιάδες· οι πέντε έπεσαν, και ο ένας είναι, ο άλλος δεν ήρθε ακόμα, και όταν έρθει, πρέπει να μείνει για λίγο.

11 Και το θηρίο που ήταν, και δεν είναι, κι αυτός είναι ο όγδοος, και είναι από τους επτά, και πηγαίνει σε απώλεια.

12 Και τα δέκα κέρατα, που είδες, είναι δέκα βασιλιάδες, οι οποίοι ακόμα δεν πήραν βασιλεία, αλλά παίρνουν εξουσία, για μια ώρα, σαν βασιλιάδες μαζί με το θηρίο.

13 Αυτοί έχουν μια γνώμη, και θα παραδώσουν στο θηρίο τη δύναμη και τη δική τους εξουσία.

14 Αυτοί θα πολεμήσουν με το Αρνίο, και το Αρνίο θα τους νικήσει, επειδή είναι κύριος κυρίων και Βασιλιάς βασιλιάδων· και όσοι είναι μαζί του, είναι κλητοί και εκλεκτοί και πιστοί.

15 Και μου λέει: Τα νερά που είδες, όπου κάθεται η πόρνη, είναι λαοί και πλήθη, και έθνη και γλώσσες.

16 Και τα δέκα κέρατα που είδες επάνω στο θηρίο, αυτοί θα μισήσουν την πόρνη, και θα φάνε τις σάρκες της, κι αυτή θα την κατακάψουν με φωτιά·

17 επειδή, ο Θεός έδωσε στις καρδιές τους να κάνουν τη γνώμη του, και να γίνουν της ίδιας γνώμης, και να δώσουν τη βασιλεία τους στο θηρίο, μέχρις ότου εκτελεστούν οι λόγοι του Θεού.

18 Και η γυναίκα που είδες, είναι η μεγάλη πόλη, που έχει βασιλεία επάνω στους βασιλιάδες της γης.

17:1-5 Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΡΝΗ

“Και ήρθε ένας από τους επτά αγγέλους που είχαν τις επτά φιάλες, και μίλησε μαζί μου, λέγοντας σε μένα: Έλα, θα σου δείξω την κρίση της μεγάλης πόρνης, που κάθεται επάνω στα πολλά νερά· μαζί με την οποία πόρνευσαν οι βασιλιάδες της γης, και μέθυσαν αυτοί που κατοικούν στη γη από το κρασί της πορνείας της. Και σε πνευματική έκσταση, με έφερε στην

έρημο· και είδα μια γυναίκα να κάθεται επάνω σε ένα κόκκινο θηρίο, που ήταν γεμάτο από ονόματα βλασφημίας, και το οποίο είχε επτά κεφάλια και δέκα κέρατα. Και η γυναίκα ήταν ντυμένη με πορφύρα και κόκκινο, και στολισμένη με χρυσάφι και πολύτιμες πέτρες και μαργαριτάρια, η οποία είχε στο χέρι της ένα χρυσό ποτήρι που ήταν γεμάτο από βδελύγματα και ακαθαρσίες της πορνείας της· κι επάνω στο μέτωπό της ήταν γραμμένο ένα όνομα: **Μυστήριο, η μεγάλη Βαβυλώνα, η μητέρα των πόρνων και των βδελυγμάτων της γης**” **Αποκάλυψη 17:1-5.**

Το δέκατο έβδομο κεφάλαιο έχει άμεση σχέση με το κεφαλαίο 16, που αναφέρεται στην κρίση της Βαβυλώνας. Εδώ, ένας από τους αγγέλους που εξαπέλυσαν τις επτά τελευταίες πληγές (αναμφίβολα ο έβδομος άγγελος που ξέχυσε την πληγή του στη Βαβυλώνα), έρχεται στον Ιωάννη για να του φανερώσει τις λεπτομέρειες της κρίσης **“της μεγάλης πόρνης, που κάθεται επάνω στα πολλά νερά”**. Η συγκεκριμένη φράση συνδέει τη Βαβυλώνα των έσχατων ημερών με τη Βαβυλώνα της αρχαιότητας, το μεγάλο δυνάστη του λαού του Θεού και τον καταστροφέα της Ιερουσαλήμ που ο προφήτης Ιερεμίας αποκαλεί: “εσύ που κατοικείς επάνω σε πολλά νερά, που είσαι γεμάτη από θησαυρούς” (Ιερεμίας 51:13).

Η συμβολική έννοια του νερού εξηγείται από τον άγγελο στο εδάφιο 15: **“τα νερά που είδες, όπου κάθεται η πόρνη, είναι λαοί και πλήθη, και έθνη και γλώσσες”** (εδ. 15). Επομένως η Βαβυλώνα της Αποκάλυψης 17 έχει ένα πιο διευρυμένο, διεθνή ρόλο, σε σύγκριση με τη Βαβυλώνα της αρχαιότητας στον Ιερεμία 51. Όμως έχουν επίσης και πολλά κοινά σημεία. Η πόρνη **“είχε στο χέρι της ένα χρυσό ποτήρι που ήταν γεμάτο από βδελύγματα και ακαθαρσίες της πορνείας της... και μέθυσαν αυτοί που κατοικούν στη γη από το κρασί της πορνείας της”**. Παρομοίως, η αρχαία Βαβυλώνα “στάθηκε χρυσό ποτήρι στο χέρι του Κυρίου, που μεθούσε ολόκληρη τη γη· από το κρασί της ήπιαν τα έθνη· γι’ αυτό τα έθνη παραφρόνησαν” (Ιερεμίας 51:7). Η πόρνη, που κάθεται στο κόκκινο θηρίο είναι η τελευταία διεθνή εμφάνιση του μεγάλου εχθρού που επαναστάτησε ενάντια του Θεού και μάχεται συνεχώς ενάντια στο λαό Του. Η τελική εκδήλωση της Βαβυλώνας δεν έχει ακόμα πραγματοποιηθεί πλήρως και γι’ αυτό υπάρχουν λεπτομέρειες που θα φανερωθούν μελλοντικά. Ωστόσο, μια ανασκόπηση της ιστορίας της Βαβυλώνας μας προσφέρει μια επισκόπηση του τι να περιμένουμε.

Η ΒΑΒΥΛΩΝΑ ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

Η Βαβυλώνα ιδρύθηκε την τρίτη γενιά μετά τον κατακλυσμό από τον Νεβρώδ, τον εγγονό του Χαμ, τρίτου και ασεβή γιού του Νώε (Γένεση 9:20-25, 10:6-8). “Ο Νεβρώδ ήταν ισχυρός κυνηγός μπροστά στον Κύριο... και η αρχή της βασιλείας του στάθηκε η Βαβυλώνα” (Γένεση 10:9,10). Μετά τον κατακλυσμό ο Θεός είχε πει στο Νώε και στην οικογένειά του: “Αυξάνεστε και πληθύνεστε, και γεμίστε τη γη” (Γένεση 9:1). Ο Νεβρώδ όμως επαναστάτησε και προέτρεψε τους οπαδούς του: “Ελάτε, ας κτίσουμε για μας μια πόλη και έναν πύργο, που η κορυφή του να φτάνει μέχρι τον ουρανό· και ας αποκτήσουμε για μας όνομα, μήπως και διασπαρούμε επάνω στο πρόσωπο της γης” (Γένεση 11:4). Κατά συνέπεια το θεμέλιο της Βαβυλώνας ήταν η δυσπιστία απέναντι στο Θεό, η ανυπακοή στο θέλημά Του και η επιθυμία για αυτοεξύψωση. Αποτέλεσμα ήταν η Βαβυλώνα να γίνει η πιο κατάλληλη επίγεια απεικόνιση της επανάστασης του Σατανά στον ουρανό (“Θα υψώσω τον θρόνο μου πιο πάνω από τα αστέρια του Θεού... θα είμαι όμοιος με τον Ύψιστο” Ησαΐας 14:13). Τελικά η επανάσταση στη Βαβέλ έλαβε τέτοια έκταση που δεν γινόταν να αγνοηθεί· ο Θεός επενέβη μπερδεύοντας τη γλώσσα τους και διασκορπίζοντάς τους.¹

¹ Γένεση 11:6-9.

Ο Αλέξανδρος Χίσλοπ στο κλασικό βιβλίο του “Οι δυο Βαβυλώνες”² έχει συγκεντρώσει κείμενα και παραδόσεις σχετικά με τον Νεβρώδ και τη γυναίκα του την Σεμιράμις. Σύμφωνα με μύθους και έργα αρχαίων ιστορικών, μετά το θάνατο του Νεβρώδ η Σεμιράμις έμεινε έγκυος και ισχυρίστηκε ότι η σύλληψη του γιού της, Θαμμούζ, ήταν ένα θαύμα και ότι ήταν η μετενσάρκωση του Νεβρώδ, ο οποίος τώρα ήταν ο θεός Ήλιος. Από αυτή την ιστορία ξεκίνησε η λατρεία της μητέρας, της “Βασίλισσας του Ουρανού” και του γιου της, που εξαπλώθηκε σε πολλές παγανιστικές θρησκείες στον κόσμο. Οι προφήτες Ιερεμίας και Ιεζεκιήλ καταδίκάζαν αυστηρά τη λατρεία της Βασίλισσας του Ουρανού και του Θαμμούζ.³

Ο Αβραάμ, ο εκλεκτός του Θεού, ο πατέρας των πιστών, ήταν ο πρώτος που κλήθηκε να φύγει από τη Βαβυλώνα: “Εσύ είσαι ο Κύριος ο Θεός που διάλεξες τον Αβραάμ, και τον έβγαλες από την Ουρ των Χαλδαιών (Βαβυλώνα) (Νεεμίας 9:7).⁴ Αργότερα ο βασιλιάς της Σενναάρ (Σενναάρ ονομαζόταν η πεδιάδα όπου οικοδομήθηκε ο πύργος της Βαβέλ, Γένεση 11:2) ηγήθηκε μιας στρατιωτικής δύναμης τεσσάρων βασιλιάδων που επιτέθηκαν στα Σόδομα, την πόλη που έμενε ο ανιψιός του Αβραάμ, ο Λωτ και τον αιχμαλώτισαν. Ο Αβραάμ “εξόπλισε 318 από τους δούλους του που γεννήθηκαν στο σπίτι του, και τους καταδίωξε”, έσωσε τον Λωτ και την οικογένειά του και έγινε ο πρώτος άνθρωπος του Θεού που απελευθέρωσε συνανθρώπους του από τα χέρια των Βαβυλωνίων (Γένεση 14).

Η πρώτη Βαβυλωνιακή αυτοκρατορία έφτασε στη ακμή της το 1800-1500 π.Χ. (από την εποχή των πατριαρχών έως την Έξοδο από την Αίγυπτο). Αν και προόδεψαν στη λογοτεχνία, την τέχνη, τη νομική και την κοινωνική τάξη, διέπρεψαν επίσης στην αστρολογία και τη μαύρη μαγεία. Ακόμα και ο διάσημος κώδικας του Χαμουραπί, ένα νομοθετικό αριστούργημα, θεωρήθηκε δώρο από τον θεό Ήλιο. Μερικές επικές Βαβυλωνιακές ιστορίες, όπως η Ιστορία της Δημιουργίας και το Έπος του Γκιλγκαμές τα οποία είναι μίγμα αλήθειας και ψεύδους σχετικά με τη δημιουργία του Θεού και τον κατακλυσμό, αποτελούν τα πρώτα δείγματα γραπτής λογοτεχνίας.

Οι Βαβυλώνιοι κατακτήθηκαν από την Ασσυριακή αυτοκρατορία στο τέλος του δέκατου αιώνα π.Χ. (την εποχή του Ησαΐα), ακόμα και τότε όμως χρησιμοποιήθηκαν από τον Σατανά εναντίον του λαού του Θεού. Όταν οι Ασσύριοι κατέλαβαν τις άπιστες φυλές του βόρειου Ισραήλ και τους πήραν αιχμαλώτους, έφεραν Βαβυλώνιους (όπως και άλλους λαούς) για να πάρουν τη θέση τους.⁵ Έγιναν γνωστοί με την ονομασία Σαμαρείτες και ενσωμάτωσαν τη λατρεία του Κυρίου στην παγανιστική θρησκεία τους, δημιουργώντας ένα επικίνδυνο κράμα αλήθειας και ψεύδους το οποίο ήταν μία μόνιμη παγίδα για το λαό του Θεού: “Φοβούνταν μεν τον Κύριο, λάτρευαν όμως τους δικούς τους θεούς, σύμφωνα με τον τρόπο των εθνών... δεν υπάκουσαν (τον Θεό), αλλ’ έκαναν σύμφωνα με τους προηγούμενους τρόπους τους. Κι αυτά τα έθνη φοβούνταν μεν τον Κύριο, λάτρευαν όμως τα γλυπτά τους” (Β’ Βασιλέων 17:33-41). Αυτό ήταν πάντα το πρότυπο της Βαβυλώνας – ένα κράμα αλήθειας και αρκετού ψεύδους, για να είναι κίβδηλο και θανατηφόρο.

Το 626 π.Χ., ο Ναβοπολάσσαρ ίδρυσε τη Νέα Βαβυλωνιακή αυτοκρατορία. Αποφασισμένος να βασιλεύσει σε όλο τον κόσμο κατέκτησε πρώτα τους Ασσύριους, καταστρέφοντας τη Νινευή το 612 π.Χ. (όπως περιγράφει ο προφήτης Ναούμ) και κατόπιν έστρεψε την προσοχή του στον Ιούδα. Εξαιτίας της ειδωλολατρίας του, ο Ιούδας είχε προκαλέσει την πειθαρχική τιμωρία του Κυρίου και χρησιμοποίησε τους Βαβυλώνιους ως ράβδο τιμωρίας.⁶ Ο ισχυρός βασιλιάς της Βαβυλώνας, Ναβουχοδονόσορ, σημείωσε μια σειρά από νίκες απέναντι στο λαό του Ιούδα, που

² Hislop, Alexander, *The Two Babylons*, New York: Loizeaux Brothers 1959 (πρώτη δημοσίευση το 1853).

³ Ιερεμίας 7:18, 44:15-27, Ιεζεκιήλ 8:13,14.

⁴ Η Ουρ ήταν μέρος της περιοχής που αργότερα αποτέλεσε τη Βαβυλωνιακή Αυτοκρατορία. Οι Χαλδαίοι ήταν οι θρησκευτικοί ηγέτες της Βαβυλώνας (βλ. Δανιήλ 2:4).

⁵ Β’ Βασιλέων 17:24.

⁶ “Να, Εγώ θα στείλω... τον Ναβουχοδονόσορ, τον βασιλιά της Βαβυλώνας, τον δούλο μου, και θα τους φέρω ενάντια σ’ αυτή τη γη... και θα τους εξολοθρεύσω... και θα γίνουν δούλοι στον βασιλιά της Βαβυλώνας για 70 χρόνια” Ιερεμίας 25:9-11.

τότε βρισκόταν υπό την ηγεσία των Ιωακείμ και Ιωαχείν, παίρνοντας αιχμαλώτους στη Βαβυλώνα μεταξύ των οποίων ήταν ο Δανιήλ και ο Ιεζεκιήλ.⁷ Τελικά η Βαβυλώνα κατέπνιξε την επανάσταση του Ιούδα, όταν βασιλιάς ήταν ο Σεδεκίας το 587 π.Χ., “Ο βασιλιάς των Χαλδαίων θανάτωσε τους νέους τους με μάχαιρα μέσα στον οίκο του αγιαστηρίου τους, και δεν λυπήθηκε νέον ή παρθένα, γέροντα η σκυφτόν... και κατέκαψαν τον οίκο του Θεού, και κατέκαψαν το τείχος της Ιερουσαλήμ, και κατέκαψαν όλα τα παλάτια της με φωτιά, και αφάνισαν όλα τα πολύτιμα σκεύη της. Και όσους ξέφυγαν τη μάχαιρα τους μετοίκισε στη Βαβυλώνα, όπου ήσαν δούλοι σ’ αυτόν και στους γιους του” (Β΄ Χρονικών 36:17-20).

Η καταστροφή της Ιερουσαλήμ και η αιχμαλωσία του λαού του Θεού από τους Βαβυλώνιους θεωρήθηκε το αποκορύφωμα της δυστυχίας και του εξευτελισμού. Ο ψαλμωδός έγραψε: “Στα ποτάμια της Βαβυλώνας, εκεί καθίσαμε, και κλάψαμε, όταν θυμηθήκαμε τη Σιών (την Ιερουσαλήμ). Στις ιτιές, που είναι μέσα σ’ αυτή, κρεμάσαμε τις κιθάρες μας. Επειδή, αυτοί που μας αιχμαλώτισαν, εκεί ζήτησαν από μας λόγια ασμάτων· κι αυτοί που μας ερήμωσαν ζήτησαν ύμνο, λέγοντας: Ψάλτε σε μάς από τις ωδές της Σιών. Πώς να ψάλουμε την ωδή τους Κυρίου σε Ξένη γη;” (Ψαλμοί 137:1-4).

Η τιμωρία όμως της Βαβυλώνας για τις προσβολές της είχε ήδη προλεχθεί από τον Θεό: “Όταν συμπληρωθούν τα 70 χρόνια, θα ανταποδώσω επάνω στον βασιλιά της Βαβυλώνας, κι επάνω στο έθνος εκείνο, λέει ο Κύριος, την ανομία τους, κι επάνω στη γη των Χαλδαίων, και θα την κάνω αιώνια ερήμωση” (Ιερεμίας 25:12). Ο Κύρος, βασιλιάς των Περσών, κατέλαβε τη Βαβυλώνα εκτρέποντας το νερό του ποταμού Ευφράτη ώστε να εισέλθει στην πόλη μέσω της στεγνής κοίτης του ποταμού τη νύχτα του ειδωλολατρικού συμποσίου του Βαλτάσαρ το 539 π.Χ.⁸ Οι Πέρσες κατέστησαν τη Βαβυλώνα πρωτεύουσα μιας από τις επαρχίες τους, η πόλη όμως καταστράφηκε από τον Μέγα Αλέξανδρο όταν κατέκτησε τους Πέρσες το 330 π.Χ. Σκόπευε να την ανοικοδομήσει ως πρωτεύουσα της αυτοκρατορίας του, αλλά πέθανε πρόωρα και η Βαβυλώνα σταδιακά οδηγήθηκε στην αφάνεια και την εγκατάλειψη.

Η ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΗΣ ΒΑΒΥΛΩΝΑΣ

Η πόλη της Βαβυλώνας παρήκμασε, η μυστηριακή Βαβυλωνιακή θρησκεία ωστόσο δεν χάθηκε. Ο απόστολος Πέτρος, στέλνοντας χαιρετισμούς από τη Ρώμη, έγραψε: “Σας χαιρετάει η συνεκλεκτή εκκλησία που είναι στη Βαβυλώνα” (Α΄ Πέτρου 5:13). Μέχρι την εποχή του αποστόλου Πέτρου η παγανιστική Ρώμη είχε γίνει η συνέχεια και το κέντρο της Βαβυλωνιακής ειδωλολατρίας.

Ο Χίσλοπ εξιστόρησε τη μετακίνηση της μυστηριακής Βαβυλωνιακής θρησκείας από τη Βαβυλώνα, στην Πέργαμο και τελικά στη Ρώμη: “Η έδρα της, μετά το θάνατο του Βαλτάσαρ και την εκδίωξη του χαλδαϊκού ιερατείου από τους Πέρσες μεταφέρθηκε στην Πέργαμο, που αργότερα υπήρξε μια από τις επτά εκκλησίες της Αποκάλυψης. Ως συνέπεια, για αρκετούς αιώνες έγινε “ο θρόνος του Σατανά” (Αποκάλυψη 2:13). Εκεί, κάτω από την προστασία των θεοποιημένων βασιλιάδων της Περγάμου, υπήρξε το κέντρο λατρείας του. Εκεί λατρευόταν ο Ασκληπιός, με τη μορφή του φιδιού, που εορταζόταν με ξέφρενα όργια και μεγάλη υπερβολή, όσο πουθενά αλλού.

”Στην αρχή ο Ρωμαίος Ποντίφικας (ο αρχιερέας της παγανιστικής θρησκείας της αρχαίας Ρώμης) δεν είχε άμεση σχέση με την Πέργαμο και την εκεί ιεραρχία· με το πέρασμα του χρόνου όμως οι ποντίφικες της Ρώμης και της Περγάμου άρχισαν να ταυτίζονται. Η Πέργαμος αποτέλεσε ενιαίο και αναπόσπαστο μέρος της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας όταν ο Άτταλος Γ΄, ο τελευταίος

⁷ Β΄ Χρονικών 36:5-10.

⁸ Βλ. Δανιήλ 5.

βασιλιάς της, κληροδότησε την επικράτειά του στο Ρωμαϊκό λαό με τον θάνατό του το 133 π.Χ. Για αρκετό καιρό μετά την ένωση της Περγάμου με τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία δεν υπήρχε κανείς που να μπορούσε να διεκδικήσει ανοιχτά την εξουσία που ήταν έμφυτη στον τίτλο των παλαιών βασιλιάδων της Περγάμου. Όταν όμως ο Ιούλιος Καίσαρας, αφού εκλέχθηκε πρώτα Ποντίφικας Μάξιμος, έγινε ως αυτοκράτορας, ο ανώτατος άρχοντας της πολιτικής εξουσίας, συγκέντρωσε στο πρόσωπό του όλη την εξουσία και τα καθήκοντα του αληθινού και νόμιμου Βαβυλωνιακού ποντίφικα, καθώς ήταν επικεφαλής του Ρωμαϊκού κράτους και επικεφαλής της Ρωμαϊκής θρησκείας. Τότε φαίνεται ότι αξίωσε τον θεϊκό τίτλο του Άτταλου μαζί με τη βασιλεία του”.⁹

Ως Ποντίφικας Μάξιμος, ο Ρωμαίος αυτοκράτορας είχε την ευθύνη επίβλεψης όλων των θρησκειών της αυτοκρατορίας. Ακόμα και όταν η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία έγινε “Χριστιανική” με την αποδοχή του Χριστιανισμού από τον Μέγα Κωνσταντίνο, ο αυτοκράτορας διατήρησε αυτό τον παγανιστικό τίτλο. “Ο Μέγας Κωνσταντίνος έδωσε τα ίδια προνόμια και στις δύο θρησκείες. Ως Ποντίφικας Μάξιμος, επέβλεπε την παγανιστική θρησκεία και προστάτευε τα δικαιώματά της... λίγο πριν το θάνατό του, ο Μέγας Κωνσταντίνος επικύρωσε τα προνόμια των ιερέων των αρχαίων θεών.”¹⁰

Η ΒΑΒΥΛΩΝΑ ΕΙΣΒΑΛΕΙ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ο Γρατιανός, ένας από τους τελευταίους αυτοκράτορες της δυτικής Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, αρνήθηκε να αποδεχθεί τον παγανιστικό τίτλο του Ποντίφικα Μάξιμου. “Η βασιλεία του Γρατιανού σημάδεψε μια ευδιάκριτη εποχή στη μετάβαση της αυτοκρατορίας από τον παγανισμό στον Χριστιανισμό. Κατά την ανάρρησή του στο θρόνο, αρνήθηκε τον διάσημο τίτλο του Ποντίφικα Μάξιμου, τον οποίο τόσο ο Μέγας Κωνσταντίνος όσο και οι υπόλοιποι Χριστιανοί αυτοκράτορες πριν τον Γρατιανό, είχαν αποδεχτεί”.¹¹ Ωστόσο, αντί να καταργήσει το παγανιστικό αξίωμα το μεταβίβασε στον πάπα Δάμασο Α΄! “Μέσα σε λίγα χρόνια από την κατάργηση του παγανιστικού τίτλου του Ποντίφικα, ο τίτλος αποκαταστάθηκε, απονεμήθηκε από τον ίδιο αυτοκράτορα που τον είχε καταργήσει και παραχωρήθηκε με όλα τα παγανιστικά χαρακτηριστικά του στον επίσκοπο της Ρώμης... Όταν αυτός ο παγανιστικός τίτλος απονεμήθηκε στον επίσκοπο της Ρώμης δεν ήταν απλά ένας κενός τίτλος τιμής, αλλά ένας τίτλος προσαρτημένος με τρομερή εξουσία.”¹²

“Παρόλο, που ο παγανισμός είχε καταργηθεί επισήμως στη δυτική Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, στην πόλη των Επτά Λόφων ήταν ακόμα ανεξέλεγκτος. Ο Ιερώνυμος έγραψε σχετικά με εκείνη την περίοδο ότι η Ρώμη ήταν ‘ο βόθρος κάθε δεισιδαιμονίας’. Σε κάθε άλλο μέρος της αυτοκρατορίας το αυτοκρατορικό διάταγμα της κατάργησης του παγανισμού γινόταν σεβαστό, ενώ στην πόλη της Ρώμης αγνοούνταν. Ο Σύμμαχος, ο νομάρχης της πόλης, από τις πιο γνωστές οικογένειες, καθώς και πλήθος ανθρώπων ήταν φανατικά αφιερωμένοι στην παλαιά θρησκεία. Γι’ αυτό ο αυτοκράτορας έκρινε απαραίτητο, παρά το νόμο, να εθελουφλεί στην ειδωλολατρία των Ρωμαίων. Μπορούμε να αντιληφθούμε πόσο σφικτά ήταν τα δεσμά της ειδωλολατρίας στην πόλη, ακόμη και μετά την πυρκαγιά στη Βέστα και την απόσυρση της υποστήριξης από το κράτος, από τα παρακάτω λόγια του Gibbon,¹³ ‘Το άγαλμα και ο βωμός της Νίκης είχαν πράγματι αφαιρεθεί από τη σύγκλητο, ο αυτοκράτορας όμως διέσωσε τα αγάλματα των θεών που εκτίθονταν σε δημόσια θέα. Τετρακόσιοι εικοσιτέσσερις ναοί και βωμοί παρέμειναν για να

⁹ Hislop, Alexander, *The Two Babylons*, New York: Loizeaux Brothers 1959 (πρώτη δημοσίευση το 1853).

¹⁰ Catholic Encyclopedia, άρθρο “Constantine the Great”

¹¹ Catholic Encyclopedia, άρθρο “Gratian”.

¹² Hislop, Alexander, *The Two Babylons*, New York: Loizeaux Brothers 1959 (πρώτη δημοσίευση το 1853).

¹³ Εδώ ο Hislop, αναφέρεται στο μοναδικό έργο του Edward Gibbon, ‘Η ιστορία της παρακμής και της πτώσης της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας’, που εκδόθηκε στο τέλος του 18^{ου} αιώνα.

ικανοποιήσουν το θρησκευτικό αίσθημα του λαού, και σε κάθε συνοικία της Ρώμης η λεπτότητα των χριστιανών προσβάλλονταν από τις αναθυμιάσεις των ειδωλολατρικών θυσιών. Η ειδωλολατρία στη Ρώμη ήταν τόσο ισχυρή, παρά το γεγονός ότι η πολιτεία σταμάτησε να την υποστηρίζει από το 376 μ.Χ.”

”Δείτε όμως τι συνέβη μόλις πενήντα χρόνια αργότερα. Η ειδωλολατρία έχει σχεδόν εξαφανιστεί, ο Θεοδόσιος σε ένα διάταγμα του το 423 μ.Χ. χρησιμοποιεί τα εξής λόγια: ‘Οι παγανιστές που απομένουν, μολονότι μπορούμε να πιστεύουμε ότι δεν υπάρχουν πλέον...’. Τα λόγια του Gibbon σχετικά με αυτή τη δήλωση είναι εντυπωσιακά. Εκφράζει την έκπληξή του στην ταχύτητα της μετάβασης που συνέβη από την ειδωλολατρία στον Χριστιανισμό. ‘Η εξαφάνιση του παγανισμού στην εποχή του Θεοδόσιου (378-395) αποτελεί μάλλον το μόνο παράδειγμα της ολικής εξάλειψης μιας αρχαίας και δημοφιλούς θρησκείας και έτσι αξίζει να θεωρείται ως ένα μοναδικό γεγονός στην ιστορία της ανθρώπινης διάνοιας.’¹⁴

”Πώς εξηγείται λοιπόν αυτή η μεγάλη και ταχεία μεταβολή; Μήπως συνέβη επειδή ο Λόγος του Κυρίου εξαπλώθηκε και μεγαλύθηκε; Αν έχουν έτσι τα πράγματα τότε τι σημαίνει η νέα πτυχή της Ρωμαιοκαθολικής εκκλησίας που έχει πλέον αρχίσει να φαίνεται; Όσο εξαφανίστηκε ο παγανισμός από την κοινωνία, τόσο εμφανίστηκε μέσα στην Εκκλησία. Παγανιστική ενδυμασία για τους ιερείς, παγανιστικές λειτουργίες για το λαό, παγανιστικά δόγματα και ιδέες κάθε είδους είναι δημοφιλή παντού”.¹⁵

Η άποψη ότι η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία αποτελεί τη συνέχεια του Βαβυλωνιακού παγανισμού θα φάνταζε προκλητική στο σύγχρονο ανεκτικό θρησκευτικό περιβάλλον, αυτό ακριβώς όμως διδάσκει το βιβλίο της Αποκάλυψης. Μπορούμε να το διακρίνουμε συγκρίνοντας την πόρνη που κάθεται στο κόκκινο θηρίο της Αποκάλυψης 17 με το θηρίο από τη θάλασσα του 13^{ου} κεφαλαίου που ταυτίζεται με τον παπισμό του Μεσαίωνα.

ΤΟ ΘΗΡΙΟ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ 13 (Παπισμός στον Μεσαίωνα)	Η ΠΟΡΝΗ ΚΑΙ ΤΟ ΘΗΡΙΟ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ 17
“Ένα θηρίο... είχε επτά κεφάλια και δέκα κέρατα... επάνω στα κεφάλια του υπήρχαν ονόματα βλασφημίας” (εδ.1)	“Ένα κόκκινο θηρίο, που ήταν γεμάτο από ονόματα βλασφημίας, και το οποίο είχε επτά κεφάλια και δέκα κέρατα” (εδ. 3)
“Του δόθηκε να κάνει πόλεμο με τους αγίους, και να τους νικήσει” (εδ. 7)	“Μεθούσε από το αίμα των αγίων, και από το αίμα των μαρτύρων του Ιησού” (εδ. 6)
“Του δόθηκε εξουσία επάνω σε κάθε φυλή και γλώσσα και έθνος” (εδ. 7)	“Τα νερά... όπου κάθεται η πόρνη, είναι λαοί και πλήθη, και έθνη και γλώσσες” (εδ. 15).

ΤΟ ΘΗΡΙΟ ΚΑΙ Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΟΡΝΗ

“Και, σε πνευματική έκσταση, με έφερε στην έρημο· και είδα μια γυναίκα να κάθεται επάνω σε ένα κόκκινο θηρίο, που ήταν γεμάτο από ονόματα βλασφημίας, και το οποίο είχε επτά κεφάλια και δέκα κέρατα. Και η γυναίκα ήταν ντυμένη με πορφύρα και κόκκινο, και στολισμένη με χρυσάφι και πολύτιμες πέτρες και μαργαριτάρια, η οποία είχε στο χέρι της ένα χρυσό ποτήρι που ήταν γεμάτο από βδελύγματα και ακαθαρσίες της πορνείας της· κι επάνω στο μέτωπό της ήταν γραμμένο ένα όνομα: Μυστήριο, η μεγάλη Βαβυλώνα, η μητέρα των πορνών και των βδελυγμάτων της γης” (Αποκάλυψη 17:3-5).

Στην ενότητα 12:1,2 *Η Γυναίκα*, είδαμε ότι η γυναίκα στον προφητικό λόγο αντιπροσωπεύει το λαό του Θεού (τον Ισραήλ στην Παλαιά Διαθήκη και την Εκκλησία στην Καινή), είτε αγνό και

¹⁴ Hislop, Alexander, *The Two Babylons*, New York: Loizeaux Brothers 1959 (πρώτη δημοσίευση το 1853).

¹⁵ Αυτόθι.

πιστό, είτε αποστάτη και διεφθαρμένο. Σε αυτή την περικοπή η γυναίκα ονομάζεται **“μεγάλη πόρνη”**, δείχνοντας ότι πρόκειται για μια διεφθαρμένη εκκλησία. Μαζί της παρουσιάζεται και μια πολιτική οντότητα (το κόκκινο θηρίο) που υπεύεται ή βρίσκεται υπό τον έλεγχο της διεφθαρμένης εκκλησίας (της πόρνης). Το πέμπτο εδάφιο αναφέρει τα ονόματα αυτής της εκκλησίας - **“Μυστήριο, η μεγάλη Βαβυλώνα, η μητέρα των πόρνων και των βδελυγμάτων της γης”**. Καθένα από αυτά τα ονόματα περιγράφει μια πτυχή της παπικής Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας.

“Μυστήριο” είναι ένας κατάλληλος τίτλος για τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία επειδή θεωρεί ότι προσφέρει μυστήρια στους προσκυνητές, ιδιαίτερα τη Μετάληψη (μεταλαμβάνουν των Αχράντων Μυστηρίων), η βασική τελετή της καθολικής λατρείας. Όπως αναφέρεται στην Καθολική Εγκυκλοπαίδεια: “η Εκκλησία τιμά τη Μετάληψη ως το υψηλότερο μυστήριο, επειδή, για λόγους μεγαλείου και ακαταληψίας βρίσκεται στο ίδιο επίπεδο με την Τριάδα και την Ενσάρκωση. Αυτά τα τρία μυστήρια αποτελούν μια θαυμάσια τριάδα, η οποία κάνει τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά του Χριστιανισμού να λάμπουν σε όλη τη δόξα και τη λαμπρότητά τους και υψώνει τον Καθολικισμό, που είναι ο πιο πιστός φύλακας της Χριστιανικής κληρονομιάς, μακράν ανώτερος των παγανιστικών και μη-Χριστιανικών θρησκειών.”¹⁶

Ο τίτλος **“Βαβυλώνα”** είναι επίσης κατάλληλος για τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία. Ο απόστολος Πέτρος προσδιόρισε τη Ρώμη ως Βαβυλώνα (Α΄ Πέτρου 5:13). Στο κεφάλαιο 18, που παρουσιάζει την κρίση της Βαβυλώνας, υπάρχουν αναλυτικά τα χαρακτηριστικά της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας που είναι πανομοιότυπα με της Βαβυλώνας.

Ονομάζεται επίσης **“μητέρα των πορνών”**. Η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία αυτοαποκαλείται “μητέρα εκκλησία”. Το Σύμβολο της Πίστεως του πάπα Πίου Θ΄ που διατυπώθηκε μετά την κρίσιμη Σύνοδο του Τριδέντου, δηλώνει τα εξής: “Αναγνωρίζω την Ιερή Καθολική Αποστολική Ρωμαϊκή Εκκλησία ως τη μητέρα όλων των εκκλησιών”.¹⁷ Η Εγκύκλιος της Θρησκευτικής Ενότητας του Πίου Κ΄ το 1928 έκανε έκκληση προς τους ‘μεταρρυθμιστές’ (τις προτεσταντικές εκκλησίες): “Ας επιστρέψουν λοιπόν στον Πατέρα τους, ο οποίος, ξεχνώντας τις προσβολές που εξαπέλυσαν προς την Αποστολική Επισκοπή, θα τους δεχθεί με αγάπη. Επειδή, αν, όπως δηλώνουν συνεχώς, επιθυμούν να ενωθούν μαζί μας, γιατί δεν σπεύδουν να εισέλθουν στην Εκκλησία, τη Μητέρα και την υπηρέτρια των πιστών του Χριστού;”¹⁸

Η πόρνη **“πόρνευε με τους βασιλιάδες της γης”**, που σημαίνει ότι υπάρχει μια ένωση της Εκκλησίας και του κράτους. Φυσικά, η ένωση Εκκλησίας και κράτους αποτελεί επίσημη πολιτική της Καθολικής Εκκλησίας από την εποχή του Μέγα Κωνσταντίνου.¹⁹ Σταδιακά η Εκκλησία έγινε τόσο ισχυρή, ώστε οι νόμοι της έγιναν νόμοι του κράτους. Αυτό της επέτρεπε να εκτελεί **“τα βδελύγματα της γης”**, τους διωγμούς και την εξόντωση των ‘αιρετικών’ που αρνήθηκαν να δεχτούν τα δόγματά της.

Τα ψεύτικα δόγματα που οδήγησαν στην κατάχρηση εξουσίας εκ μέρους της Εκκλησίας τον Μεσαίωνα θα εξεταστούν στην ενότητα 18:1-3 *Έπεσε η Βαβυλώνα*. Μολονότι η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία έχει εκφράσει τη λύπη της για μερικές από τις πρακτικές που ακολούθησε στον

¹⁶ *Catholic Encyclopedia* άρθρο “Eucharist”.

¹⁷ Αυτόθι, “The Trentine Creed”

¹⁸ Είναι ενδιαφέρον να παρατηρήσουμε ότι ο Αγγλικός όρος για τη φράση “Μητέρα και υπηρέτρια” είναι “Motherandmistress”. Ένας από τους ορισμούς για τη λέξη “mistress” είναι “μια γυναίκα που έχει επαναλαμβανόμενη εξωσυζυγική σεξουαλική σχέση με έναν άνδρα, ιδιαίτερα με έναν άνδρα που της παρέχει οικονομική υποστήριξη” (Webster’s College Dictionary, 1997), με άλλα λόγια μια πόρνη.

¹⁹ “Η επίσημη αναγνώριση του Χριστιανισμού (από το κράτος) είχε κάποια ατυχή αποτελέσματα στην Εκκλησία. Η Εκκλησία προσέλκυσε για πρώτη φορά πολλούς ανθρώπους που δεν είχαν την αφοσίωση των πρώτων Χριστιανών. Αυτοκράτορες παρεισφρήσανε στις εσωτερικές υποθέσεις της εκκλησίας... Αλλά σε γενικές γραμμές, η αναγνώριση του Χριστιανισμού από την αυτοκρατορία ωφέλησε την Εκκλησία. Η Εκκλησία ήταν σε θέση να επηρεάσει την πολιτική νομοθεσία.” *World Book Encyclopedia* 1986 άρθρο “Roman Catholic Church”.

Μεσαίωνα και δεν τις συνεχίζει πλέον, δεν έχει αλλάξει κανένα από τα δόγματα που οδήγησαν σε αυτές. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι Καθολικοί είναι παγανιστές ή κακοί άνθρωποι. Σύμφωνα με την Αποκάλυψη 18:1-4, πολλά παιδιά του Θεού βρίσκονται στη Βαβυλώνα και υπηρετούν τον Θεό πιστά σύμφωνα με την κατανόηση του θελήματος Του, όπως το διδάχθηκαν. Ωστόσο, το παπικό σύστημα χρησιμοποιήθηκε από τον Σατανά για να καταδιώξει το λαό του Θεού στον Μεσαίωνα και παρόλο που φαίνεται τώρα να χαρακτηρίζεται από πραότητα και καλοσύνη, θα παίξει σημαντικό ρόλο στη μελλοντική Βαβυλώνα που θα ηγηθεί του διωγμού ενάντια του λαού του Θεού στη Μεγάλη Θλίψη.

17:6-8 ΤΟ ΘΗΡΙΟ ΠΟΥ ΗΤΑΝ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ, ΑΝ ΚΑΙ ΕΙΝΑΙ

“Και είδα τη γυναίκα που μεθούσε από το αίμα των αγίων, και από το αίμα των μαρτύρων του Ιησού. Και βλέποντάς την, θαύμασα με μεγάλο θαυμασμό” (Αποκάλυψη 17:6). Ο απόστολος Ιωάννης είχε δει ήδη ένα παρόμοιο θηρίο με επτά κεφάλια και δέκα κέρατα, το οποίο επίσης πολέμησε τους αγίους και τους νίκησε (Αποκάλυψη 13:1-10). Είχε δει το θηρίο από τη γη να εδραιώνει την εικόνα του θηρίου, το χάραγμα, τον αριθμό του και το διάταγμα του θανάτου. Τίποτε όμως από όσα είχε δει μέχρι εκείνη τη στιγμή δεν τον έκαναν να **“θαυμάσει με μεγάλο θαυμασμό”** όπως όταν αντίκρισε τη μεγάλη πόρνη. Στα προηγούμενα οράματα είδε άγρια θηρία (που συμβολίζουν πολιτικές οντότητες) να πολεμούν κατά της Εκκλησίας. Εδώ όμως ο Ιωάννης βλέπει μια γυναίκα, η οποία στην προφητεία συμβολίζει εκείνους που είναι ή τουλάχιστον πρέπει να είναι ο εκλεκτός λαός του Θεού. Ωστόσο, αυτή η γυναίκα βρίσκει τόση μεγάλη ευχαρίστηση στο να θανατώνει τους αγίους, που παρουσιάζεται να έχει μεθύσει **“από το αίμα των αγίων”!**

Είναι πολύ σημαντικό ο λαός του Θεού να μπορεί να διακρίνει την ταυτότητα του τελικού εχθρού των έσχατων ημερών. Ο Χριστός δήλωσε ότι τα τελευταία γεγονότα θα είναι τόσο παραπλανητικά και θα προκαλέσουν τέτοια σύγχυση, “ώστε να πλανήσουν, ει δυνατόν, και τους εκλεκτούς.”²⁰ Γι’ αυτό ο άγγελος δίνει στον απόστολο Ιωάννη μια λεπτομερή περιγραφή, για να μην υπάρξει καμία αμφιβολία.

“Και ο άγγελος μου είπε: Γιατί θαύμασες; Εγώ θα σου πω το μυστήριο της γυναίκας, και του θηρίου που τη βαστάζει, το οποίο έχει τα επτά κεφάλια και τα δέκα κέρατα. Το θηρίο που είδες, ήταν και δεν είναι και πρόκειται να ανέβει από την άβυσσο και να πάει σε απώλεια και θα θαυμάσουν αυτοί που κατοικούν επάνω στη γη, των οποίων τα ονόματα δεν είναι γραμμένα στο βιβλίο της ζωής από τη δημιουργία του κόσμου, βλέποντας το θηρίο που ήταν, και δεν είναι, αν και είναι” (Αποκάλυψη 17:7,8).

Ο άγγελος φανερώνει ότι για να προσδιορίσουμε την ταυτότητα της γυναίκας πρέπει να προσδιορίσουμε πρώτα την ταυτότητα του θηρίου που ιππεύει. Κατ’ αρχήν, το θηρίο **“ήταν”**. Στο κεφάλαιο 13 είδαμε αυτό το θηρίο να ανεβαίνει από τη θάλασσα λέγοντας βλασφημίες και πολεμώντας κατά των αγίων για 42 μήνες (1260 χρόνια). Το θηρίο αυτό συμβόλιζε τον Παπισμό του Μεσαίωνα που ήλεγχε τα έθνη της Ευρώπης.

Ωστόσο, το θηρίο **“δεν είναι”**. Το παπικό “θηρίο” απέκτησε μια “θανατηφόρα πληγή” καθώς αρχικά έχασε την υποστήριξη των πιστών στη διάρκεια της προτεσταντικής μεταρρύθμισης. Στη συνέχεια έχασε τον πολιτικό έλεγχο των ευρωπαϊκών εθνών, ιδιαίτερα στη Γαλλική επανάσταση και τελικά έχασε την εξουσία του, χάνοντας τις Παπικές κτήσεις και τον Πάπα φυλακισμένο στο Βατικανό.

Αυτό όμως δεν ήταν το τέλος του θηρίου - στο κεφάλαιο 13 είδαμε ότι “η θανατηφόρα πληγή θεραπεύτηκε” (Αποκάλυψη 13:3,12). Το 1929, η Ιταλική κυβέρνηση υπέγραψε το Σύμφωνο του

²⁰ Ματθαίον 24:24.

Λατερανού το οποίο απέδιδε στον Πάπα την Πόλη του Βατικανού ως αυτόνομο κράτος.²¹ Από τότε ο παπισμός αυξάνει σταδιακά σε πολιτική εξουσία και επιρροή. Σημαντικά ορόσημα περιλαμβάνουν τη Β΄ Σύνοδο του Βατικανού όπου η Εκκλησία αποφάσισε να θέσει ως στόχους της την επιρροή του σύγχρονου κόσμου και να επιτύχει την ενότητα του Χριστιανισμού. Το 1984 το Βατικανό κατοχύρωσε διπλωματικές σχέσεις με τις Η.Π.Α., και η “ιερή συμμαχία” με τις Η.Π.Α. κατάφερε να διαλύσει τον κομμουνισμό στην Ευρώπη (βλ. 13: *Η Θανατηφόρα Πληγή Θεραπεύτηκε*). Στην περιγραφή του θηρίου στο κεφάλαιο 17 δεν υπάρχει αναφορά της θανατηφόρας πληγής, η οποία αποτελεί κεντρικό θέμα του κεφαλαίου 13. Επομένως το χρονικό πλαίσιο του οράματος είναι το τέλος του κόσμου, όταν η θανατηφόρα πληγή έχει πλέον σχεδόν ολοκληρωτικά θεραπευτεί.

Πιο συγκεκριμένα, το θηρίο **“ήταν, και δεν είναι, και πρόκειται να ανέβει από την άβυσσο και να πάει σε απώλεια” (εδ. 8)**. Το εδάφιο αυτό χρησιμοποιεί παρελθοντικό, ενεστωτικό και μελλοντικό χρόνο, που μας επιτρέπει να προσδιορίσουμε το χρονικό πλαίσιο του οράματος (είναι πολύ σημαντικό για να προσδιορίσουμε την ταυτότητα των οκτώ βασιλιάδων του εδ. 10). Το χρονικό πλαίσιο δεν αφορά στον Μεσαίωνα, όταν το θηρίο **“ήταν”**, ούτε μετά την εμφάνιση του αντίχριστου, ο οποίος **“θα ανεβεί από την άβυσσο και θα πάει σε απώλεια”**. Η άποψη αυτή θα εξεταστεί στη συνέχεια, προς το παρόν όμως ας θέσουμε το πλαίσιο της ερμηνείας που δίνει ο άγγελος. Το θηρίο στο τέλος του κόσμου θα είναι η προσωποποίηση του αντίχριστου που **“θα ανεβεί από την άβυσσο”** για να οδηγήσει την τελική μάχη ενάντια στο λαό του Θεού. Ωστόσο, σε αυτό το όραμα ο αντίχριστος αναφέρεται σε μελλοντικό χρόνο και το χρονικό πλαίσιο είναι εκείνος ο καιρός όταν το θηρίο **“δεν είναι”**, δηλαδή όταν η πλήρης πολιτική δύναμη δεν θα έχει ακόμα έρθει, αλλά και η “θανατηφόρα πληγή” δεν θα είναι πλέον εμφανής.²²

Η προσθήκη ενός καινούριου στοιχείου, δηλαδή της πόρνης που ιππεύει το θηρίο, δείχνει ότι υπάρχει μια βασική διαφορά μεταξύ του συστήματος του θηρίου του Μεσαίωνα και εκείνου των έσχατων ημερών. Στον Μεσαίωνα η Εκκλησία κατείχε δικά της εδάφη (Παπικές Κτήσεις), δικό της στρατό και συμμετείχε ενεργά στις κρατικές υποθέσεις των Ευρωπαϊκών κρατών που βρίσκονταν υπό την εξουσία της. Στον έσχατο καιρό υπάρχει μια ευδιάκριτη διάκριση μεταξύ της θρησκευτικής δύναμης (η Εκκλησία που αντιπροσωπεύεται από την πόρνη) και της πολιτικής και στρατιωτικής δύναμης (που αντιπροσωπεύεται από το κόκκινο θηρίο). Αυτό συνάδει με τη σύγχρονη πραγματικότητα στην οποία η Εκκλησία λειτουργεί στο παρασκήνιο, καθώς οι χώρες της Ευρώπης και της Αμερικής (τα “δέκα κέρατα” και το “θηρίο από τη γη”) κάνουν όλη την πολιτική και στρατιωτική “βρόμικη” δουλειά. Ωστόσο, πρέπει να έχουμε υπόψη ότι η πόρνη ιππεύει το θηρίο, δηλαδή παρόλο που παραμένει στο παρασκήνιο, η Εκκλησία είναι εκείνη που κατευθύνει τις πολιτικές δυνάμεις.

Τα θηρία στην προφητεία συμβολίζουν βασιλείες και αυτοκρατορίες και μολονότι το κόκκινο θηρίο της Αποκάλυψης 17 είναι μια παγκόσμια πολιτική δύναμη, φαίνεται να παίρνει μια πιο συγκεκριμένη μορφή σε ένα πρόσωπο, τον αντίχριστο, μέσω της σειράς των βασιλέων, που σχετίζονται κατά κάποιο τρόπο με τα κεφάλια του θηρίου, το όγδοο εκ των οποίων ονομάζεται

²¹ “Η κοσμική εξουσία του Πάπα είχε καταργηθεί μέχρι το 1929, όταν η παπική κυριαρχία της Αγίας Έδρας αναγνωρίστηκε σε σύμφωνο από το Ιταλικό κράτος... και ένας οικονομικός διακανονισμός αποζημίωσε την Αγία Έδρα για την απώλεια της κοσμικής εξουσίας της” Book of Knowledge άρθρο “Papacy” Waverly Book Company LTD London.

²² Πρόσθετη επιβεβαίωση αυτού του πλαισίου βρίσκεται στην Αποκάλυψη 17:12-14 - “Και τα δέκα κέρατα, που είδες, είναι δέκα βασιλιάδες, οι οποίοι ακόμα δεν πήραν βασιλεία” (εδ. 12). Η χρήση ενεστώτα (είναι) δείχνει ότι στο χρονικό πλαίσιο του οράματος οι δέκα βασιλιάδες υπάρχουν, δεν έχουν όμως λάβει ακόμα τη βασιλεία τους. Πρόκειται για τη τελευταία πολιτική συμμαχία του θηρίου. “Και θα παραδώσουν στο θηρίο τη δύναμη και τη δική τους εξουσία. Αυτοί θα πολεμήσουν με το Αρνίο, και το Αρνίο θα τους νικήσει” (εδ. 13,14). Σε αυτά τα εδάφια χρησιμοποιείται ο μέλλοντας, που φανερώνει ότι το γενικό πλαίσιο του χωρίου είναι πριν την ολοκληρωτική εξουσία του αντίχριστου. Συνεπώς, το χρονικό πλαίσιο του κεφαλαίου 17 αναφέρεται μετά την εμφάνιση των δέκα βασιλιάδων, αλλά πριν τη συμμαχία τους με τον αντίχριστο.

επίσης “θηρίο”. **“Τα επτά κεφάλια είναι επτά βουνά, όπου επάνω τους κάθεται η γυναίκα. Και είναι επτά βασιλιάδες... Και το θηρίο που ήταν, και δεν είναι, κι αυτός είναι ο όγδοος, και είναι από τους επτά, και πηγαίνει σε απώλεια”** (Αποκάλυψη 17:9-11).

Το γεγονός ότι το θηρίο **“θα ανεβεί από την άβυσσο και θα πάει σε απώλεια”** δείχνει ότι ταυτίζεται με την οντότητα που θα παίξει κεντρικό ρόλο στα γεγονότα της Μεγάλης Θλίψης. Το πρόσωπο αυτό παρουσιάζεται για πρώτη φορά στο πρώτο αλίμονο των σαλπίγγων ως “ο άγγελος της άβυσσου” (Αποκάλυψη 9:11), ο βασιλιάς του στρατού των ακριδών που βασανίζουν τον κόσμο. Το όνομά του είναι Απολλύων, καταστροφέας και σκοπός του είναι να καταστρέψει τα παιδιά του Θεού. Εμφανίζεται ξανά στο κεφάλαιο 11:7, “Το θηρίο, αυτό που ανεβαίνει από την άβυσσο, θα κάνει μαζί τους (δηλαδή με τους δυο μάρτυρες) πόλεμο, και θα τους νικήσει, και θα τους θανατώσει”. Με αυτόν τον συντετμημένο τίτλο “το θηρίο”, είναι μέλος της “ανιέρης τριάδας” της έκτης πληγής και εκτοξεύει “ακάθαρτα πνεύματα όμοια με βατράχους”, τα οποία είναι “πνεύματα δαιμόνων, που εκτελούν σημεία, τα οποία εκπορεύονται προς τους βασιλιάδες της γης και ολόκληρης της οικουμένης, για να τους συγκεντρώσουν στον πόλεμο εκείνης της μεγάλης ημέρας του Θεού του Παντοκράτορα” (Αποκάλυψη 16:13,14). Είναι και πάλι παρών στη Μάχη του Αρμαγεδδών - “Και είδα το θηρίο και τους βασιλιάδες της γης, και τα στρατεύματά τους συγκεντρωμένα, για να κάνουν πόλεμο μ’ αυτόν που είναι επάνω στο άλογο (τον Ιησού Χριστό)” (Αποκάλυψη 19:19).

Το θηρίο αυτό αποτελεί μια πολιτική δύναμη που καταδιώκει το λαό του Θεού, αλλά και μία προσωπική εκδήλωση του Σατανά (το θηρίο από την άβυσσο, βλ. 11: *Ο Σατανάς μιμείται τον Χριστό*), η οποία προλέχθηκε από τον απόστολο Παύλο στη Β’ Θεσσαλονικείς 2:3-10. Ίσως ο Σατανάς δεν εμπιστεύεται τους βοηθούς του στις κρίσιμες τελευταίες κινήσεις του. Έχοντας τον πλήρη έλεγχο ενός ανθρώπου, θα μπορεί προσωπικά να κατευθύνει τα τελευταία γεγονότα που είναι τόσο απαραίτητα για τη διατήρηση της βασιλείας του και για την επιβίωσή του. Όπως θα δούμε στα επόμενα εδάφια θα χρησιμοποιήσει το Βαβυλωνιακό σύστημα, που τελειοποιεί από την εποχή του Νεβρώδ.

17:9-11 ΕΠΤΑ ΚΕΦΑΛΙΑ

“Εδώ είναι ο νους που έχει σοφία. Τα επτά κεφάλια είναι επτά βουνά, όπου επάνω τους κάθεται η γυναίκα. Και είναι επτά βασιλιάδες· οι πέντε έπεσαν, και ο ένας είναι, ο άλλος δεν ήρθε ακόμα, και όταν έρθει, πρέπει να μείνει για λίγο. Και το θηρίο που ήταν, και δεν είναι, κι αυτός είναι ο όγδοος, και είναι από τους επτά, και πηγαίνει σε απώλεια” (Αποκάλυψη 17:9-11).

Το γεγονός ότι δεν πρόκειται για μια απλή ταυτοποίηση υπονοείται από τη φράση: **“Εδώ είναι ο νους που έχει σοφία”**. Αρκετές ερμηνείες έχουν παρουσιαστεί, καθεμία με τα μειονεκτήματά της. Η πρώτη φράση **“Τα επτά κεφάλια είναι επτά βουνά, όπου επάνω τους κάθεται η γυναίκα”** φαίνεται να αναφέρεται στη Ρώμη, που από την αρχαιότητα ονομάζεται Επτάλοφος. Αυτό συνάδει με το γεγονός ότι η πόρνη ταυτίζεται με τη Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία, όπως είδαμε παραπάνω. Είναι επίσης μια από τις λίγες επιλογές που ταιριάζει με το εδάφιο 18, **“Και η γυναίκα που είδες, είναι η μεγάλη πόλη, που έχει βασιλεία επάνω στους βασιλιάδες της γης”**. Δεν υπάρχει άλλη πόλη στην ιστορία που κυριάρχησε πάνω σε βασιλιάδες, όπως η Ρώμη.

Η ερμηνεία της δεύτερης φράσης **“και είναι επτά βασιλιάδες· οι πέντε έπεσαν, και ο ένας είναι, ο άλλος δεν ήρθε ακόμα”** είναι ακόμα πιο δύσκολη. Μια άποψη υποστηρίζει ότι οι βασιλιάδες αντιπροσωπεύουν τη διαδοχή των αυτοκρατοριών που αναφέρεται στον Δανιήλ. Σύμφωνα με αυτή την άποψη, οι πέντε βασιλιάδες που **“έπεσαν”** είναι η Βαβυλώνα, η Περσία, η Ελλάδα, η παγανιστική Ρώμη και η παπική Ρώμη, η οποία **“έπεσε”** με τη θανατηφόρα πληγή το 1798 (βλ. 13:3 *Η Θανατηφόρα Πληγή*). Σύμφωνα με αυτή την υπόθεση, ο έκτος βασιλιάς, **“ο ένας”**

που **“είναι”**, ταυτίζεται με το θηρίο που ανεβαίνει από τη γη, δηλαδή τις Η.Π.Α.,²³ το κράτος που θα εδραιώσει την εικόνα και το χάραγμα του θηρίου. Συνεπώς, το χρονικό πλαίσιο του οράματος είναι ο έσχατος καιρός, πριν τη Μεγάλη Θλίψη. Η βασική δυσκολία με αυτή την άποψη είναι ότι δεν μπορεί να δοθεί μια πειστική ταυτοποίηση για τον έβδομο βασιλιά, που **“δεν ήρθε ακόμα, και όταν έρθει, πρέπει να μείνει για λίγο”**. Το βιβλίο της Αποκάλυψης δεν παρουσιάζει κάποια άλλη βασιλεία ή υπερδύναμη πριν από αυτή του “θηρίου”, το οποίο ταυτίζεται στο εδάφιο 11 με τον όγδοο βασιλιά.

Μία άλλη ερμηνεία, είναι ότι **“ο ένας”** που **“είναι”** αναφέρεται στην εποχή του απόστολου Ιωάννη, όταν έγραφε την Αποκάλυψη. Σύμφωνα με αυτή τη θεωρία, τα κεφάλια αντιπροσωπεύουν όλες τις αυτοκρατορίες που καταδυνάστευαν το λαό του Θεού. Συνεπώς, η πρώτη είναι η Αίγυπτος, που υποδούλωσε τους Ισραηλίτες, η δεύτερη η Ασσυρία, που αιχμαλώτισε τις δέκα βόρειες φυλές, η τρίτη η Βαβυλώνα, η τέταρτη η Περσία, η πέμπτη η Ελλάδα και η έκτη, αυτή που **“είναι”** αντιπροσωπεύει την παγανιστική Ρώμη την εποχή του Ιωάννη. Το βασικό πρόβλημα αυτής της θεωρίας είναι και πάλι η ταυτοποίηση του έβδομου βασιλιά, που **“πρέπει να μείνει για λίγο”**.²⁴ Επιπλέον, στην προηγούμενη ενότητα είδαμε ότι τα εδάφια 8 και 12 υποδεικνύουν ότι το χρονικό πλαίσιο δεν είναι η εποχή του απόστολου Ιωάννη, αλλά ο έσχατος καιρός, μετά τη θεραπεία της θανατηφόρας πληγής και πριν την εμφάνιση του αντίχριστου. Ουσιαστικά, οι ερμηνείες που υποστηρίζουν ότι τα κεφάλια του θηρίου είναι αυτοκρατορίες δεν είναι πειστικές καθώς η περικοπή αναφέρεται σε βασιλιάδες και όχι σε βασιλείες.²⁵ Επιπλέον, το θηρίο που **“είναι ο όγδοος (βασιλιάς), και είναι από τους επτά”** και **“πηγαίνει σε απώλεια”**, πρέπει να είναι ένα πρόσωπο και όχι μια αυτοκρατορία - στην Καινή Διαθήκη μόνο άνθρωποι οδηγούνται σε απώλεια, όχι πολιτικές οντότητες. Ακόμη, αυτές οι ερμηνείες γεννούν την απορία, για ποιο λόγο η περικοπή να δίνει έμφαση στις αρχαίες αυτοκρατορίες, όταν ο προφανής στόχος της είναι να προσδιορίσει την ταυτότητα της Βαβυλώνας του έσχατου καιρού;²⁶

Μια πιο πιθανή ερμηνεία των επτά κεφαλιών λαμβάνει υπόψη το γεγονός ότι δεν γίνεται καμία αναφορά ότι το κόκκινο θηρίο έχει ή ότι υπέφερε από μια θανατηφόρα πληγή, κάτι που αποτελούσε κεντρικό θέμα στο κεφάλαιο 13. Η ερμηνεία αυτή λαμβάνει υπόψη επίσης το χρονικό πλαίσιο του χωρίου, δηλαδή την περίοδο λίγο πριν την εμφάνιση του αντίχριστου και την πτώση της Βαβυλώνας. Επομένως ολόκληρη η ιστορία του **“κόκκινου θηρίου”** συμβαίνει μετά τη θεραπεία της θανατηφόρας πληγής. Πότε συνέβη αυτό στην ιστορία; Κάποιοι σχολιαστές θεωρούν ότι η χρονολογική έναρξη αυτής της περιόδου είναι το 1929, όταν ο παπισμός απέκτησε εκ νέου ανεξάρτητο κρατίδιο. Σύμφωνα με αυτή την άποψη, οι βασιλιάδες είναι οι Πάπες της Καθολικής Εκκλησίας. Επομένως το χρονικό πλαίσιο του οράματος τίθεται στη βασιλεία του έκτου Πάπα, ξεκινώντας από το 1929 που θεραπεύτηκε η πληγή και εκτείνεται μέχρι μόλις πριν τη Μεγάλη Θλίψη.

²³ Αποκάλυψη 13:11.

²⁴ Αν αναφέρεται στην παπική Ρώμη, τα 1260 χρόνια δεν είναι “για λίγο”, ενώ δεν λαμβάνονται υπόψη οι Η.Π.Α., ένας βασικός πρωταγωνιστής στο κεφάλαιο 13. Το να θεωρήσουμε ότι η παγανιστική και η παπική Ρώμη μαζί, αποτελούν τον έκτο βασιλιά, δεν ταιριάζει με τα οράματα του Δανιήλ, που τις περιγράφουν ως σχετιζόμενες μεν, αλλά ξεχωριστές οντότητες δε. Σύμφωνα με αυτό το σενάριο, είτε οι Η.Π.Α. είτε η παπική Ρώμη θα ήταν ο έβδομος βασιλιάς που συνεχίζει “για λίγο” και ο όγδοος βασιλιάς, δηλαδή το θηρίο, θα ήταν η μελλοντική αναδυόμενη Ρωμαϊκή δύναμη μαζί με τα “δέκα κέρατα”.

²⁵ Παρόλο που το βιβλίο του Δανιήλ φαίνεται να χρησιμοποιεί τις λέξεις *βασιλιάς* και *βασιλεία* κατ’ εναλλαγήν, είναι σαφές στο πλαίσιο της περικοπής ότι πρόκειται για την ίδια οντότητα (π.χ. συγκρίνετε Δανιήλ 7 εδ. 17 και 23). Κάτι τέτοιο όμως δεν ισχύει στην Αποκάλυψη.

²⁶ Βλ. Παράρτημα 7 για περαιτέρω ανάλυση αυτής της άποψης.

Μέχρι τη στιγμή που γράφεται αυτό το κείμενο έχουν υπάρξει πέντε πάπες που έχουν 'πέσει' από το 1929,²⁷ και ο Ιωάννης Παύλος Β', ο έκτος πέθανε πρόσφατα. Σίγουρα η κυριαρχία του θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι συμβολίζει την πλήρη θεραπεία της πληγής το θηρίου. Κατάφερε να δημιουργήσει μια στενή σχέση με τις Η.Π.Α., με ανταλλαγή πρεσβευτών και στενή συνεργασία για τη πτώση του κομμουνισμού (βλ. 13: *Η Θανατηφόρα Πληγή Θεραπεύτηκε*)²⁸ και αυτή η συμμαχία της Καθολικής Εκκλησίας και τις Προτεσταντικές Η.Π.Α. αποτελεί το κύριο χαρακτηριστικό του τελικού διωγμού που είδαμε στο κεφάλαιο 13. Ο έβδομος βασιλιάς, που **"πρέπει να μείνει για λίγο"** θα είναι ο διάδοχός του, ο πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ' έχοντας αναλάβει τη θέση σε ηλικία 78 ετών, είναι πιθανό η διάρκεια της θητείας του να είναι σύντομη. Από τη στιγμή που η μέση διάρκεια θητείας ενός πάπα από το 1929 είναι περίπου 13 χρόνια, θα είναι αρκετά μικρότερη πριν παρουσιαστεί **"το θηρίο που ήταν, και δεν είναι, κι αυτός είναι ο όγδοος"**, δηλαδή ο αντίχριστος, που θα αξιώσει το θρόνο. Προφανώς η αλήθεια ή όχι αυτής της ερμηνείας θα ξεκαθαριστεί αν αναλάβει ο επόμενος πάπας και ολοκληρώσει τη θητεία του χωρίς να συμβεί τίποτα.

Άλλοι μελετητές (συμπεριλαμβανομένου του συγγραφέα αυτού του βιβλίου) υποστηρίζουν εναλλακτικές εναρκτήριες ημερομηνίες για το μέτρημα των επτά βασιλιάδων²⁹ συμπεριλαμβανομένης αυτής του Οκτωβρίου του 1962. Τότε ο πάπας Ιωάννης ΚΓ' τερμάτισε επίσημα την Πρώτη Σύνοδο του Βατικανού και άρχισε τη Δεύτερη Σύνοδο. Η πρώτη σύνοδος, που ξεκίνησε το 1868, εδραίωσε την αρχή του αλάθητου του πάπα και σκόπευε να προσδιορίσει τη φύση της Εκκλησίας. Ωστόσο, τον Σεπτέμβριο του 1870, το βασίλειο της Ιταλίας, έχοντας ήδη κατακτήσει τις παπικές περιοχές, κατέλαβε και τη Ρώμη, που έως τότε ήταν υπό την εξουσία του παπισμού. Ο πάπας Πίος Θ' κατεστάλη, με αποτέλεσμα να μη μπορεί να συνεχίσει τις εργασίες της Πρώτης Συνόδου και αυτοανακηρύχθηκε ως "ο φυλακισμένος του Βατικανού" αναγνωρίζοντας ότι η Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία είχε χάσει την κυριαρχία της. Όταν ο πάπας Ιωάννης ΚΓ' άνοιξε τη Δεύτερη Σύνοδο του Βατικανού, πρώτο του μέλημα ήταν να κλείσει επισήμως αυτό το δυσάρεστο κεφάλαιο της ιστορίας της Καθολικής Εκκλησίας και να ανοίξει ένα νέο. Σύμφωνα με τη Δεύτερη Σύνοδο η Καθολική Εκκλησία έπρεπε "να ανανεώσει την εκκλησία, να αποκαταστήσει την ενότητα μεταξύ όλων των Χριστιανών και να ανοίξει συζήτηση με τον σύγχρονο κόσμο". Θα μπορούσαμε να θεωρήσουμε αυτή ως την πραγματική θεραπεία της θανατηφόρας πληγής. Αν το 1962, είναι η εναρκτήρια ημερομηνία για να μετρήσουμε τους επτά βασιλιάδες, ο τωρινός πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ', είναι ο πέμπτος και αφού **"πέσει"**, ο έκτος βασιλιάς, εκείνος που **"είναι"**, θα εγερθεί και η κυριαρχία του θα λάβει χώρα στο χρονικό πλαίσιο του οράματος της Αποκάλυψης 17, όταν η πόρνη θα **"μεθύσει από το αίμα των αγίων"** και θα αποκτήσει τον έλεγχο του κόκκινου θηρίου. Για περαιτέρω ανάλυση αυτού του θέματος βλ. Παράρτημα 7.

Από τη στιγμή που ο απόστολος Ιωάννης αφιερώνει ένα ολόκληρο κεφάλαιο στην ταυτότητα αυτής της οντότητας των έσχατων ημερών, είναι προφανώς πολύ σημαντικό για το λαό του Θεού

²⁷ Πίος ΙΑ' 1922-39, Πίος ΙΒ' 1939-58, Ιωάννης ΚΓ' 1958-63, Παύλος ΣΤ' 1963-1978, Ιωάννης Παύλος Α' 1978, Ιωάννης Παύλος Β' 1978-2005.

²⁸ Ο Μιχαήλ Γκορμπατσόφ, επικεφαλής της Σοβιετικής Ένωσης την περίοδο της διάλυσής της, είπε "Ότι συνέβη στην ανατολική Ευρώπη τα τελευταία χρόνια θα ήταν αδύνατο χωρίς την παρουσία του Πάπα και χωρίς τον σημαντικό ρόλο – συμπεριλαμβανομένου του πολιτικού ρόλου – που έπαιξε στο παγκόσμιο σκηνικό" περιοδικό Time, 11 Απριλίου 2005.

²⁹ Άλλες προτάσεις για την έναρξη των επτά βασιλιάδων περιλαμβάνουν τη Β' Σύνοδο του Βατικανού (1962-65), όταν η Καθολική εκκλησία προσέγκυσε τον σύγχρονο κόσμο ή η κυριαρχία του Ιωάννη Παύλου του Β', όταν αποκαταστάθηκαν οι διπλωματικές σχέσεις με τις Η.Π.Α. και δημιουργήθηκε η "Ιερή Συμμαχία" για τη διάλυση του κομμουνισμού. Οποιαδήποτε από αυτές μπορούν να θεωρηθούν ως η πλήρη θεραπεία της θανατηφόρου πληγής. Το μελλοντικό χρονικό πλαίσιο αυτού του σεναρίου όπου "έχουν πέσει πέντε, και είναι ένας..." θα είναι η περίοδος έναρξης του διωγμού, από τη στιγμή που η σύγχρονη εκδήλωση της Βαβυλώνας μεθ' **"από το αίμα των αγίων"**.

να κατανοήσει περί τίνος πρόκειται. Απαιτείται **“νους που έχει σοφία”** και ευτυχώς έχουμε μια συγκεκριμένη υπόσχεση από τον Θεό - **“Αν κάποιος από σας είναι ελλιπής σε σοφία, ας ζητάει από τον Θεό, που δίνει σε όλους πλούσια, και χωρίς να ονειδίζει· και θα του δοθεί”** (Ιακώβου 1:5). Αυτό είναι ένα θέμα, το οποίο απαιτεί πολλή μελέτη, προσευχή και συζήτηση.

17:12-18 ΔΕΚΑ ΚΕΡΑΤΑ ΚΑΙ Η ΠΟΡΝΗ

“Τα δέκα κέρατα, που είδες, είναι δέκα βασιλιάδες, οι οποίοι ακόμα δεν πήραν βασιλεία, αλλά παίρνουν εξουσία, για μια ώρα, σαν βασιλιάδες μαζί με το θηρίο. Αυτοί έχουν μια γνώμη, και θα παραδώσουν στο θηρίο τη δύναμη και τη δική τους εξουσία” (Αποκάλυψη 17:12,13).

Στο κεφάλαιο 16 το θηρίο (μαζί με τον δράκοντα και τον ψευδοπροφήτη) στέλνει “πνεύματα δαιμόνων” στους “βασιλιάδες της γης και ολόκληρης της οικουμένης, για να τους συγκεντρώσουν στον πόλεμο εκείνης της μεγάλης ημέρας του Θεού του Παντοκράτορα” (Αποκάλυψη 16:14). Οι δέκα βασιλιάδες στο κεφάλαιο 17 αντιπροσωπεύουν τους βασιλιάδες που ανταποκρίνονται. Η ανταπόκρισή τους αναφέρεται στην Αποκάλυψη 19:19: **“Είδα το θηρίο και τους βασιλιάδες της γης, και τα στρατεύματά τους συγκεντρωμένα, για να κάνουν πόλεμο μ’ αυτόν που είναι επάνω στο άλογο (τον Ιησού) και με το στράτευμά του”**. Στο κεφάλαιο 17 παρουσιάζεται η ίδια σκηνή, αλλά εδώ αντί να χρησιμοποιούνται οι όροι **“αυτόν που είναι επάνω στο άλογο”** και **“το στράτευμά του”**, αναφέρεται **“το αρνίο”** και **“όσοι είναι μαζί του”**-**“Αυτοί** (το θηρίο και οι δέκα βασιλιάδες) **θα πολεμήσουν με το Αρνίο, και το Αρνίο θα τους νικήσει, επειδή είναι Κύριος κυρίων και Βασιλιάς βασιλιάδων· και όσοι είναι μαζί του, είναι κλητοί και εκλεκτοί και πιστοί”** (Αποκάλυψη 17:14). Ο αριθμός δέκα προφανώς είναι συμβολικός, καθώς ολόκληρο το κεφάλαιο είναι ιδιαίτερα συμβολικό και το δέκα αντιπροσωπεύει έναν πλήρη και ολοκληρωμένο αριθμό.³⁰

Υπάρχει μια εμφανής σχέση μεταξύ των δέκα βασιλιάδων και του τέταρτου θηρίου του Δανιήλ 7, που έχει επίσης δέκα κέρατα. Τα κέρατα στον Δανιήλ συμβόλιζαν τις βαρβαρικές φυλές της Ευρώπης που κατέκτησαν τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία και αργότερα αποτέλεσαν τις χώρες της Ευρώπης, που χρησιμοποιήθηκαν από τον παπισμό για να ασκήσει την εξουσία του. Μολονότι οι δέκα βασιλιάδες του κεφαλαίου 17 προφανώς και δεν αποτελούν τις ίδιες δυνάμεις που συμβολίζονται από τα δέκα κέρατα του Δανιήλ 7,³¹ η Ευρωπαϊκή συμμαχία των εθνών, η οποία μένει ενωμένη υπό μια κοινή θρησκεία, φαίνεται να αποτελεί το πρότυπο της τελευταίας συμμαχίας. Οι δέκα βασιλιάδες είναι πολύ πιθανόν να αντιπροσωπεύουν μια παγκόσμια κυβέρνηση, με αρχηγό το θηρίο, αποτελούμενη από τις μεγάλες δυνάμεις του κόσμου, που ενώνονται για τη Μάχη του Αρμαγεδδών.

Φαίνεται ότι η πόρνη και το κόκκινο θηρίο αποτελούν τη θρησκευτική και πολιτική διάσταση της ίδιας οντότητας που συμβολίζεται από το θηρίο από τη θάλασσα. Στο κεφάλαιο 13 δεν υπήρχε διάκριση μεταξύ της θρησκευτικής και πολιτικής πλευράς· ήταν αναμεμιγμένες στο πρόσωπο του θηρίου που έβγαινε από τη θάλασσα και αντιπροσώπευε την ενότητα της εκκλησίας και του κράτους που ήταν κυρίαρχη στην παπική Ρώμη του Μεσαίωνα. Για τη Βαβυλώνα των έσχατων ημερών όμως, δίνεται ιδιαίτερη έμφαση στην ύπαρξη των δύο διαφορετικών οντοτήτων καθώς θα υπάρξει ένα **“διαζυγίο”** - το πολιτικό θηρίο και τα δέκα κέρατα θα εναντιωθούν στη θρησκευτική πόρνη.

³⁰ Το πιο σαφές παράδειγμα είναι οι δέκα εντολές. Βλ. επίσης Γένεση 18:32, 24:55, 31:41, Ρουθ 4:2, Α΄ Σαμουήλ 1:8, Δανιήλ 1:12, 20, Ζαχαρίας 8:23, Ματθαίον 25:1,28, Λουκάν 15:8, 19:13, Αποκάλυψη 2:10.

³¹ Η βασική διαφορά είναι ότι τρία από τα δέκα κέρατα του Δανιήλ 7 ξεριζώθηκαν για να κάνουν χώρο για το “μικρό κέρατο” (τον παπισμό), ενώ οι δέκα βασιλιάδες της Αποκάλυψης 17 παραμένουν μια αναπόσπαστη ομάδα. Υπάρχει επίσης διαφορά στο χρονικό πλαίσιο. Τα κέρατα του Δανιήλ 7 παρουσιάζονται τον έκτο αιώνα, τα κέρατα όμως της Αποκάλυψης 17 παρουσιάζονται στον έσχατο καιρό, όταν το θηρίο ανεβαίνει από την άβυσσο.

Στο μεγαλύτερο μέρος της μεγάλης θλίψης, η πόρνη (το θρησκευτικό σύστημα) θα υποστηρίζεται πλήρως από τα πλήθη των ανθρώπων - **“Τα νερά που είδες, όπου κάθεται η πόρνη, είναι λαοί και πλήθη και έθνη και γλώσσες” (Αποκάλυψη 17:15)**. Όμως το κεφάλαιο 16 δείχνει με σαφήνεια ότι αυτά τα “νερά”, που συμβολίζονται από “τον μεγάλο ποταμό, τον Ευφράτη”, θα ξεραθούν (βλ. 16:12 *Οι Βασιλιάδες από Ανατολάς του Ηλίου*). Το πλήθος, που έχει απογοητευτεί από τις κενές υποσχέσεις των θρησκευτικών ηγετών και από τα δεινά που έχει υποφέρει στη Μεγάλη θλίψη ακολουθώντας τους θρησκευτικούς ηγέτες, τελικά θα συνειδητοποιήσει ότι έχει εξαπατηθεί και θα τους εναντιωθεί. Ο Σατανάς, ο μεγάλος χειραγωγός, (στο πρόσωπο του θηρίου από την άβυσσο) θα εκμεταλλευτεί την οργή του πλήθους και θα στρέψει τους πολιτικούς ηγέτες εναντίον των θρησκευτικών ηγετών, ως προετοιμασία, για την τελευταία επίθεση κατά του λαού του Θεού - **“Και τα δέκα κέρατα που είδες επάνω στο θηρίο, αυτοί θα μισήσουν την πόρνη, και θα την κάνουν ερημωμένη, και γυμνή, και θα φάνε τις σάρκες της, κι αυτή θα την κατακάψουν με φωτιά· επειδή, ο Θεός έδωσε στις καρδιές τους να κάνουν την γνώμη του, και να γίνουν της ίδιας γνώμης, και να δώσουν τη βασιλεία τους στο θηρίο, μέχρις ότου εκτελεστούν οι λόγοι του Θεού” (Αποκάλυψη 17:16,17)**.

Στην αρχή του κεφαλαίου, η πόρνη καθόταν επάνω στο κόκκινο θηρίο έχοντας τον έλεγχο, στο τέλος όμως του κεφαλαίου καταστρέφεται από τον αντίχριστο και τους συμμάχους του, τους δέκα βασιλιάδες. Αυτό δεν σημαίνει ότι οι βασιλιάδες πίστεψαν, ο κύριος στόχος τους παραμένει να **“πολεμήσουν με το Αρνίο”**, αλλά θα πρέπει να περιμένουμε έως το κεφάλαιο 19 για να δούμε τις λεπτομέρειες. Το επόμενο κεφάλαιο περιγράφει τη φρικτή και ολοκληρωτική πτώση της πόρνης, της μεγάλης Βαβυλώνας.